

OPŁATY i FUNDUSZE

w ochronie środowiska

VERLAG
DASHÖFER

Literatura fachowa
dla firm i instytucji

AKTUALNOŚCI • PORADY PRAWNE • TEMAT NUMERU • FINANSE • PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 6 czerwiec 2009

Miesięczny serwis informacyjno-doradczy

www.dashofer.pl

Spis treści:

■ Aktualności

- Projekt nowego rozporządzenia – Pomoc publiczna 1
- Terminy opłat 1
- Nabory wniosków 2

■ Porady prawne

- Wprowadzenie ścieków do wód – zmiany w rozporządzeniu 2
- Ocena formalna dokumentacji aplikacyjnej POIiŚ 4
- Ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy realizacji inwestycji 5

■ Temat numeru

- Opłata rejestracyjna od wniesienia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego 6

■ Finanse

- Przykładowe wyliczenie opłaty rejestracyjnej 9
- Wykroczenia związane z ustawą o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów 10
- Wykroczenia związane z ustawą o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji 10
- Wykroczenia związane z ustawą o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym 11
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych 12
- Wykroczenia związane z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach 14

- Pytania i odpowiedzi 16

§ Aktualności

Projekt nowego rozporządzenia – Pomoc publiczna

Na stronie Ministerstwa Środowiska pojawił się projekt rozporządzenia dotyczącego szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych, w celu wykorzystania tych wód do produkcji energii.

W projekcie rozporządzenia określono przedsięwzięcia które mogą być wspierane w ramach programu pomocowego oraz przypadki, w których pomoc nie będzie udzielana.

Przedsięwzięcia, które będą wspierane pomocą, to przede wszystkim

te polegające na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż wód termalnych, a w szczególności: projektowanie, wykonywanie i dokumentowanie prac geologicznych.

Pomoc będzie udzielona tylko w przypadku, gdy wniosek o udzielenie pomocy został złożony przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia. Terminem rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia jest podjęcie robót budowlanych lub złożenie pierwszego zobowiązania do zamówienia urządzeń lub robót budowlanych. ■

Redakcja

§ Aktualności

Terminy opłat

Opłaty za korzystanie ze środowiska

31 lipca 2009r. upływa termin składania wykazów zawierających infor-

macje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat, a także wnoszenia tych opłat na rachunek Urzędu Marszałkowskiego za I półrocze 2009 r.

Szanowni Państwo!

Przekazuję w Państwa ręce czerwcowy numer serwisu informacyjno-doradczego „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W dziale Aktualności przeczytacie Państwo o najbliższych terminach opłat związanych z ochroną środowiska, przypadających na najbliższy okres,

a także o naborach wniosków, które pojawiły się ostatnio w związku ze zbliżającymi się konkursami.

W Temacie numeru znalazły się informacje dotyczące opłaty rejestracyjnej od wniesienia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Autor przedstawił sposób obliczania tej opłaty, przykładowe bazowe stawki oraz progowe wielkości parametrów.

Natomiast w dziale Finanse znajduje się przykład wyliczania tej opłaty wraz z jego analizą w zakresie kalkulacji.

Wierzę, że informacje zawarte w tych artykułach, jak również w pozostałych tekstach spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Agnieszka Szewczyk

Agnieszka Szewczyk
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: szewczyk@dashofer.pl
tel. (0-22) 559 36 54

**Opłata za przyznane
uprawnienia w okresie
rozliczeniowym 2008-2012**

Krajowy Administrator Systemu

Handlu Uprawnieniami do emisji przypomina o wniesieniu drugiej raty opłaty związanej z przyznanymi uprawnieniami do emisji na pierwszy rok okresu rozliczenio-

wego. Prowadzący instalacje zobowiązani są uiścić powyższą opłatę w terminie do **28 czerwca 2009 r.** na rachunek NFOŚiGW. ■

Redakcja

 Aktualności

Nabory wniosków

**Drugi dodatkowy nabór
wniosków – Rekultywacja
składowisk odpadów**

Do **30 czerwca 2009r.** trwa drugi dodatkowy nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć, składanych w ramach programu Priorytetowego „Program dla przedsięwzięć w zakresie zamykania i rekultywacji składowisk odpadów innych niż

niebezpieczne i obojętne, niespełniających wymogów obowiązującego prawa” rozpatrywanych w trybie konkursowym.

**Jest już termin naboru
wniosków do działania
5.1.1. z POIŚ**

Od **6 lipca do 24 sierpnia 2009 r.**
Centrum Koordynacji Projektów

Środowiskowych będzie przyjmować wnioski o dofinansowanie projektów dotyczących działania 5.1.1. „Ochrona gatunków i siedlisk in-situ”.

W ramach tego konkursu będą finansowane projekty służące ochronie in-situ różnorodności biologicznej oraz czynnej ochronie rodzimych gatunków i siedlisk przyrodniczych zagrożonych w skali Europy i kraju. ■

Redakcja

 Porady prawne

Wprowadzenie ścieków do wód – zmiany w rozporządzeniu

Od 6 marca 2009 r. obowiązują zmiany w rozporządzeniu w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Rozporządzenie określa:

1) substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powo-

dujące zanieczyszczenie wód, które powinno być eliminowane, oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinno być ograniczane;

2) miejsce i minimalną częstotliwość pobierania próbek ścieków, metodyki referencyjne analizy i sposób oceny, czy ścieki odpo-

wiadają wymaganym warunkom;
3) warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w tym najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, oraz warunki, jakie należy spełnić w celu rolniczego wykorzystania ścieków.

Jednym z celów zmian w rozporządzeniu jest usprawnienie procesu

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, prawnik. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPIA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Pracuje nad doktoratem w Instytucie Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Warszawskiego. Jest pracownikiem firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBIKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

Co nowego w rozporządzeniu?

Rozporządzenie wchodzące w życie 6 marca 2009 r. określa:

- substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinny być eliminowane oraz takie, które powinny być ograniczane,
- miejsce i minimalną częstotliwość pobierania próbek ścieków, metodyki referencyjne analizy i sposób oceny, czy ścieki odpowiadają wymaganym warunkom,
- warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w tym najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, oraz warunki, jakie należy spełnić w celu rolniczego wykorzystania ścieków.

pozyskiwania środków unijnych na planowaną rozbudowę lub modernizację systemów kanalizacyjnych dla dużych aglomeracji. W związku z tym można przewidywać, że w sytuacji uzyskania takich środków w pewnym stopniu odciążone zostaną budżety jednostek samorządu terytorialnego, które wykonują zadania własne gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

✓ WAŻNE!

Zmiany powinny mieć pozytywny wpływ na przebieg procesu inwestycyjnego związanego z rozbudową lub przebudową systemów komunalnej kanalizacji zbiorczej dla aglomeracji powyżej 100 000 RLM, gdyż powinny ułatwić inwestorom staranie się o środki unijne na ten cel.

Pośrednio regulacja ta może skutkować poprawą czystości środowiska wodnego regionów, w których zrealizowane zostaną omawiane inwestycje, a tym samym będzie mogła mieć wpływ na walory rekreacyjne i turystyczne tych regionów.

Powody nowelizacji

Nowelizacja rozporządzenia związana jest z koniecznością wprowadzenia nowego podejścia do dotychczasowego sposobu ustalania średniej rocznej liczby zrzutu ścieków przez przelewy burzowe komunalnej kanalizacji ogólnospławnej dla aglomeracji powyżej 100 000 RLM.

Praktyka wykazała bowiem, iż niektóre z tych aglomeracji jeszcze nie posiadają zweryfikowanych modeli symulacyjnych, na podstawie których powinna zostać ustalona dozwolona średnia roczna liczba zrzutów ścieków, bądź są dopiero w trakcie opracowywania tych modeli.

W takich sytuacjach, przy planowanej rozbudowie lub przebudowie większych systemów kanalizacyjnych utrudniona mogła być procedura związana z uzyskaniem decyzji administracyjnych dotyczących przedmiotowych zrzutów, a w konsekwencji również możliwość starania się o środki unijne.

W projekcie dokonano zmiany brzmienia § 20 ust. 2 oraz dodano nowe ustępy 2a i 2b w brzmieniu:

§ 20 ust. 2a. Średnią roczną liczbę zrzutów dla aglomeracji ≥ 100.000 RLM ustala się na podstawie zweryfikowanych modeli symulacyjnych.

§ 20 ust. 2b. W przypadku braku zweryfikowanych modeli symulacyjnych, o których mowa w ust. 2a, średnią roczną liczbę zrzutów dla aglomeracji ≥ 100.000 RLM ustala się zgodnie z ust. 2, przy czym do czasu opracowania tych modeli zmniejsza się dla poszczególnych przelewów średnią roczną liczbę zrzutów, o której mowa w ust. 1.

Zmiany te mają na celu stworzenie bardziej elastycznego podejścia do

kwestii ustalania przedmiotowej problematyki, które będzie dostosowane do aktualnego stanu posiadania ww. modeli symulacyjnych.

Jednocześnie za pomocą nowej regulacji wynikającej z ust. 2b umożliwiono organom właściwym do wydawania pozwoleń wodnoprawnych zmniejszanie średniej rocznej liczby zrzutów ścieków do czasu opracowania modeli symulacji wpływu, co powinno mobilizować omawiane aglomeracje do jak najszybszego posiadania takich opracowań.

Dzięki zweryfikowaniu podejścia dotyczącego ustalania średniej rocznej liczby zrzutu ścieków przez przelewy burzowe komunalnej kanalizacji ogólnospławnej dla aglomeracji powyżej 100 000 RLM, tego typu aglomeracje planujące rozbudowę lub przebudowę systemów kanalizacyjnych do czasu opracowania zweryfikowanych modeli symulacji wpływu, będą miały możliwość uzyskiwania pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków przez przelewy burzowe, jak również starania się o środki unijne na realizację tych zadań.

✓ WAŻNE!

W związku z tym regulacja ta zasadniczo jest adresowana do podmiotów eksploatujących oczyszczalnie ścieków komunalnych, jak też pośrednio do organów właściwych w przedmiocie postępowania administracyjnego związanego z wydawaniem omawianych pozwoleń.

Pozostałe zmiany, jakie wprowadzono, zasadniczo obejmują kwestie merytorycznie związane z dokonywaniem analiz oraz sposobem prowadzenia oceny odprowadzanych ścieków i dotyczą następujących aspektów.

Nowelizacja wprowadza zmiany do § 2 pkt 1 oraz § 8 ust. 1 pkt 3 – zmiany mają na celu doprecyzowanie przepisów rozporządzenia pod

kątem prowadzenia pomiarów specyficznych wskaźników zanieczyszczeń, takich jak: pH i temperatura, które zgodnie z zasadami wynikającymi z analityki laboratoryjnej powinny być wykonywane bezpośrednio w strumieniu odprowadzanych ścieków.

Tymczasem dotychczasowe brzmienie tych przepisów mogło sugerować, iż w zakresie wykonywania analiz ww. wskaźników należy stosować próbkę średniodobową.

§ 2 pkt 1 dobowej – rozumie się przez to wartość zmierzoną w próbce powstałej ze zmieszania próbek pobieranych ręcznie lub automatycznie w okresie doby, w odstępach co najwyżej dwugodzinnych, proporcjonalnych do przepływu, z wyłączeniem pH i temperatury

8 ust. 1 pkt 3 każda wartość temperatury i pH zmierzona ręcznie lub automatycznie w okresie doby w odstępach co najwyżej dwugodzinnych nie przekracza najwyższych

dopuszczalnych wartości tych wskaźników określonych w tabeli II w załączniku nr 3 do rozporządzenia

Zmiany w załącznikach

Nowelizacja zmienia też:

- załącznik nr 3 do Rozporządzenia:

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń dla oczyszczonych ścieków przemysłowych

- załącznik nr 10 do Rozporządzenia:

Metodyki referencyjne analizy próbek ścieków

Odnosnie załącznika nr 10 do rozporządzenia – zmiany mają na celu uwzględnienie przepisów obejmujących zasady stosowania metodyk referencyjnych, w tym wynikające z art. 12 obowiązującej ustawy Prawo ochrony środowiska, dzięki czemu dopuszczone będzie zastosowanie innych metodyk analiz próbek ścieków.

Ponadto uzupełniono i uaktualniono powoływane normy, uporządkowano kwestie dotyczące ich redakcji (zrezygnowano z podawania dat ich ustanawiania) oraz sprecyzowano sytuacje kiedy, w zależności od zmian wprowadzanych w zbiorze Polskich Norm, należy uznawać normę jako zalecaną. ■

dr Michał Kuliński

§ Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 stycznia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2009 r. Nr 27, poz. 169).
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984).

Porady prawne

Ocena formalna dokumentacji aplikacyjnej POIiŚ

Poniżej przedstawione zostały wskazówki, które pozwolą uniknąć błędów przy ocenie formalnej dokumentacji aplikacyjnej w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko.

Błędne wypełnienie wniosku może skutkować wezwaniem do jego poprawy, uzupełnienia lub po prostu odrzuceniem wniosku. Zanim go złożysz sprawdź, czy zastosowałeś się do poniższych wskazówek.

- Złożenie wniosku w terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie
- Załączniki do wniosku powinny

być podpisane tylko przez osoby upoważnione

- Oprócz złożenia podpisu pod wnioskiem i podpisania załączników należy parafować każdą stronę wniosku
- Sprawdzić, czy wszystkie wymagane pola we wniosku są wypełnione
- Dołączyć komplet załączników wymaganych w regulaminie konkursu
- Projekt powinien być zgodny z planem zagospodarowania, wymagana jest decyzja lokalizacyjna, pozwolenie budowlane i dokumentacja przetargowa

- Sporządzenie na odpowiednim formularzu deklaracji organu odpowiedzialnego za monitoring obszarów Natura 2000
- Kwoty powinny być zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku, natomiast wartości procentowe z pełną dokładnością. Należy pamiętać, aby w generatorze wniosku używać kropek do oddzielenia złotych od groszy
- Tytuł projektu powinien mieć maksymalnie 100 znaków, stanowić jedno zdanie i w sposób jednoznaczny określać cele projektu i identyfikować obszar, na którym będzie wdrażany. ■

Redakcja

Ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy realizacji inwestycji

Ustawa Prawo ochrony środowiska odgrywa szczególną rolę w polskim systemie źródeł prawa ochrony środowiska, ponieważ wprowadza pewne generalne zasady rządzące całą dziedziną prawa. Z ogólnym sposobem regulacji w ustawie mamy do czynienia w przypadku zagospodarowania przestrzeni.

W ustawie znajdują się tylko generalne i fragmentaryczne rozwiązania wskazujące na konieczność uwzględnienia w procesie zagospodarowania przestrzeni wymagań wynikających z potrzeby ochrony środowiska. Podstawę gospodarki przestrzeni stanowi natomiast ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska

Art. 71 ust. 1 ustawy wskazuje, że zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska są podstawowymi elementami opracowywania aktów planowania przestrzennego.

O wynikających z ustawy zasadach powinny zatem pamiętać organy sporządzające i aktualizujące koncepcje przestrzennego zagospodarowania kraju, strategie rozwoju województw, plany zagospodarowania przestrzennego województw, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W wyżej wymienionych aktach planowania przestrzennego należy bowiem, zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy, w szczególności:

1) określić rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu

zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu;

2) ustalić warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Istotne jest, iż art. 71 ust. 3 ustawy nakazuje, aby przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu w jak największym możliwym stopniu zapewniały zachowanie jego walorów krajobrazowych.

Wymagania dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz mpzp

Zgodnie z art. 71 ustawy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej iracjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

- 1) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- 2) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- 3) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;

4) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony wód, powietrza, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ponadto w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy:

- 1) określić sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi;
- 2) przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustalić proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

Opracowania ekofizjograficzne

Powyższe wymagania dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określa się na podstawie opracowań ekofizjograficznych.

Opracowanie ekofizjograficzne to, zgodnie z art. 72 ust. 5 ustawy, dokumentacja sporządzana na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzująca poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym studium lub planem i ich wzajemne powiązania.

Rodzaje, zakres i sposób wykonania opracowań ekofizjograficznych określone są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1298).

Uwzględnienie ograniczeń

Uwzględnienie ograniczeń w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz **w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu** uwzględnić się w szczególności ograniczenia wynikające z:

- 1) ustalenia, w trybie przepisów Prawa wodnego, warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych;
- 2) ustanowienia, w trybie ustawy o ochronie przyrody, parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin;

- 3) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych;
- 4) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją.

Oszczędne korzystanie z terenu

Ustawa w art. 74 nakazuje, aby w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji zapewnić oszczędne korzystanie z terenu.

Wymóg oszczędnego korzystania z terenu mają w szczególności respektować projektanci oraz organy administracji ustalające warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, a także organy administracji właściwe do spraw wywłaszczania nieruchomości.

Ochrona środowiska przy pracach budowlanych

W trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę stosunków wodnych, gleby, zieleni i naturalnego ukształtowania terenu.

Zgodnie z art. 75 ust. 2 ustawy, przy prowadzeniu prac budowlanych

dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji.

Jeżeli ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy podejmować działania mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód, w szczególności przez kompensację przyrodniczą, czyli działania prowadzące do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku poprzez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Kompensacja przyrodnicza może polegać przykładowo na rekultywacji gleby, zalesianiu czy zadrzewianiu lub tworzeniu skupień roślinności.

Wyżej wymienione obowiązki powinny być szczegółowo określone przez właściwy organ administracji w pozwoleniu na budowę.

W przypadku przedsięwzięć, dla których przeprowadzone było postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, wymagany zakres kompensacji przyrodniczej, określa decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. ■

Redakcja

Temat numeru

Opłata rejestracyjna od wniesienia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dalej w tekście „ustawą”), organ ochrony środowiska może udzielić pozwolenia na wytwarzanie odpadów, na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wodnoprawnego na

wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi bądź zintegrowanego.

Aby uzyskać pozwolenie zintegrowane należy złożyć wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego do właściwego organu ochrony śro-

dowiska, tj. w przypadku pozwolenia zintegrowanego – starosty.

Jednym z warunków uzyskania pozwolenia zintegrowanego jest konieczność uiszczenia opłaty rejestracyjnej od wniesienia wniosku o jego wydanie.

**Wysokość opłaty
rejestracyjnej**

Jak wspomniano powyżej ze złożeniem wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego wiąże się obowiązek uiszczenia opłaty rejestracyjnej. Wysokość tej opłaty została określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002 r. w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych (Dz. U. Nr 190, poz. 1591), dalej zwanego „rozporządzeniem”.

Wysokość opłaty rejestracyjnej od wniesienia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego uzależniono od stawki bazowej określonej w załączniku do rozporządzenia, a także od progowej wielkości parametru charakteryzującego skalę działalności prowadzonej w instalacji.

Oznacza to, że za prowadzenie instalacji o większej skali produkcji i bardziej skomplikowanej działalności należy uiścić wyższe opłaty rejestracyjne niż za prowadzenie instalacji mniejszych czy o mniej skomplikowanym rodzaju działalności.

Ustawa jednocześnie, podobnie jak rozporządzenie, ogranicza maksymalną wysokość opłaty rejestracyjnej do 3 000 euro.

✓ PAMIĘTAJ!

Opłata rejestracyjna od wniesienia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego jest jednorazowa i wnieść ją należy wraz ze składaniem wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego.

**Sposób obliczania opłaty
rejestracyjnej**

Sposób obliczania opłaty rejestracyjnej został wskazany w rozporządzeniu.

Co do zasady wysokość opłaty rejestracyjnej oblicza się według następującego wzoru:

$$O = B \times WR/WP$$

gdzie:

- O – oznacza wysokość opłaty rejestracyjnej,
- B – oznacza wysokość bazowej stawki opłaty dla danego rodzaju instalacji,
- WR – oznacza maksymalną teoretyczną (możliwą teoretycznie do osiągnięcia) wielkość parametru charakteryzującego skalę działalności prowadzonej w danej instalacji,
- WP – oznacza progową wielkość parametru charakteryzującego skalę działalności prowadzonej w instalacji danego rodzaju.

Wysokość stawek bazowych (B) oraz progowe wielkości parametrów charakteryzujących skalę działalności prowadzonej w instalacji (WP), o których mowa powyżej, określa załącznik do rozporządzenia.

✓ WAŻNE!

Zgodnie z rozporządzeniem opłatę rejestracyjną wnosi się w złotych stanowiących równowartość należnej kwoty w euro, według średniego kursu złotego do euro, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu wnoszenia opłaty rejestracyjnej.

**Założenia przyjęte
w rozporządzeniu**

- wysokość opłaty nie może być wyższa niż równowartość 3 000 euro;
- wysokość opłaty nie może być niższa niż bazowa stawka opłaty, która została określona w rozporządzeniu. Oznacza to, że w przypadku jeśli wielkość wskaźnika (WR) jest mniejsza bądź równa wielkości wskaźnika (WP), to wysokość opłaty rejestracyjnej jest równa bazowej stawce opłaty;

- wysokości bazowej stawki opłaty została uzależniona od rodzaju i skali instalacji (większe opłaty dla większych zakładów).

**Przykładowe bazowe
stawki oraz progowe
wielkości**

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia przykładowe bazowe stawki opłat rejestracyjnych oraz progowe wielkości parametrów charakteryzujących skalę działalności prowadzonej w instalacji, dla wybranych przykładów, podano w tabeli na następnym stronie:

**Przeznaczenie wpływów
z tytułu opłaty
rejestracyjnej**

Zgodnie z ustawą wpływy z tytułu opłaty rejestracyjnej są przeznaczone na:

- gromadzenie informacji o najlepszych dostępnych technikach,
- koordynację przepływu tych informacji na potrzeby organów właściwych do wydawania pozwoleń oraz zainteresowanych podmiotów korzystających ze środowiska,
- prowadzenie rejestru wniosków o wydanie pozwoleń zintegrowanych i wydanych pozwoleń zintegrowanych. ■

dr Michał Kuliński

§ Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002r. w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych (Dz. U. Nr 190, poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055).

Rodzaje instalacji wymagające pozwolenia zintegrowanego	Bazowa stawka opłaty rejestracyjnej (B) w euro	Progowa wielkość parametru (WP)
W przemyśle energetycznym do spalania paliw, o mocy nominalnej (1) ponad 50 MWt	500	moc nominalna (1) 100 MWt
W hutnictwie i przemyśle metalurgicznym:		
do prażenia lub spiekania rud metali, w tym rudy siarczkowej	500	zdolność przetwarzania (2) 1.000 ton rudy na dobę
do pierwotnego lub wtórnego wytopu surówki żelaza lub stali surowej, w tym do ciągłego odlewania stali, o zdolności produkcyjnej (2) ponad 2,5 tony wytopu na godzinę	500	zdolność produkcyjna (3) 5 ton wytopu na godzinę
do obróbki metali żelaznych:		
a) poprzez walcowanie na gorąco o zdolności produkcyjnej (3) ponad 20 ton stali surowej na godzinę	200	zdolność produkcyjna (3) 40 ton stali surowej na godzinę
b) kuźnie z młotami o energii przekraczającej 50 kJ na młot, gdzie stosowana łączna moc cieplna przekracza 20 MW	200	energia 100 kJ na młot
c) do nakładania powłok metalicznych z wsadem ponad 2 tony stali surowej na godzinę	200	wsad 4 tony stali surowej na godzinę
do odlewania metali żelaznych, o zdolności produkcyjnej (3) ponad 20 ton wytopu na dobę	400	zdolność produkcyjna (3) 40 ton wytopu na dobę
do produkcji metali nieżelaznych z rud metali, koncentratów lub produktów z odzysku w wyniku procesów metalurgicznych, chemicznych lub elektrolitycznych	500	zdolność produkcyjna (3) 40 ton metali na dobę
do wtórnego wytopu metali nieżelaznych lub ich stopów, w tym oczyszczania lub przetwarzania metali z odzysku, o zdolności produkcyjnej (3) powyżej 4 ton wytopu na dobę dla ołowiu lub kadmu lub powyżej 20 ton wytopu na dobę dla pozostałych metali	300	zdolność produkcyjna (3) 10 ton wytopu na dobę dla ołowiu lub kadmu; 40 ton wytopu na dobę dla pozostałych metali
do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych z zastosowaniem procesów elektrolitycznych lub chemicznych, gdzie całkowita objętość wanien procesowych przekracza 30 m ³	500	całkowita objętość wanien procesowych 100 m (3)
W przemyśle mineralnym:		
do produkcji klinkieru cementowego w piecach obrotowych o zdolności produkcyjnej (3) ponad 500 ton na dobę lub wapna w piecach o zdolności produkcyjnej ponad 50 ton na dobę	450 – dla klinkieru; 300 – dla wapna	zdolność produkcyjna (3) 1.000 ton klinkieru na dobę; 100 ton wapna na dobę
do przetwarzania azbestu lub do wytwarzania lub przetwarzania produktów zawierających azbest	500	zdolność przetwarzania (3) 1 tona azbestu lub przetworzonego azbestu na dobę
do produkcji szkła, w tym włókna szklanego, o zdolności produkcyjnej (3) ponad 20 ton wytopu na dobę	600	zdolność produkcyjna (3) 40 ton wytopu na dobę
do wytapiania substancji mineralnych, w tym produkcji włókien mineralnych, o zdolności produkcyjnej (3) ponad 20 ton wytopu na dobę	600	zdolność produkcyjna (3) 40 ton wytopu na dobę

Rodzaje instalacji wymagające pozwolenia zintegrowanego	Bazowa stawka opłaty rejestracyjnej (B) w euro	Progowa wielkość parametru (WP)
do produkcji wyrobów ceramicznych za pomocą wypalania, o zdolności produkcyjnej (3) ponad 75 ton na dobę lub o pojemności pieca przekraczającej 4 m ³ i gęstości ponad 300 kg wyrobu na m ³ pieca	300	zdolność produkcyjna (3) 150 ton wyrobów na dobę
piece koksownicze	1.000	zdolność produkcyjna (3) 500 ton koksu na dobę

Przy czym:

(1) – to moc liczona z wartości opałowej paliwa na wejściu do instalacji.

(2) – to największa ilość określonego surowca lub surowców, która może być przetworzona w jednostce czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.

(3) – to największa ilość określonego wyrobu lub wyrobów, która może być wytworzona w jednostce czasu w normalnych warunkach pracy instalacji.

Finanse

Przykładowe wyliczenie opłaty rejestracyjnej

Nawiązując do artykułu zamieszczonego w Temacie numeru, aby przybliżyć sposób obliczenia opłaty rejestracyjnej od wniesienia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego przedstawiamy poniżej następujący przykład wraz z jego analizą w zakresie kalkulacji opłaty rejestracyjnej.

Zakład „Warszawa” posiada instalację do produkcji szkła o zdolności produkcyjnej 45 ton wytopu na dobę, która stanowi sumę następujących instalacji występujących na terenie zakładu: instalacja I = 15 ton wytopu na dobę, instalacja II = 15 ton wytopu na dobę, instalacja III = 15 ton wytopu na dobę. Ponieważ instalacja kwalifikuje się do obowiązku uzyskania pozwolenia zintegrowanego zgodnie z pkt 3 ppkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie

rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055), zatem przy składaniu wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego należy dokonać obowiązkowej opłaty rejestracyjnej, którą dla tego przypadku oblicza się w taki oto sposób:

B – wysokość bazowej stawki opłaty dla pkt 3 ppkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości wynosi **600 euro**.

WP – progowa wielkość parametru charakteryzującego skalę działalności wynosi **40 ton wytopu na dobę**.

WR – maksymalna teoretyczna wielkość parametru charakteryzującego skalę działalności prowadzonej w instalacji. Suma wanien należących do instalacji wynosi: 15 ton + 15 ton + 15 ton = **45 ton wytopu na dobę**.

Podstawiając powyższe dane do wzoru właściwego dla obliczenia opłaty rejestracyjnej, tj. $O = B \times WR / WP$, otrzymujemy: $O = 600 \times (45/40) = 675$ euro.

We wskazanym przykładzie opłata rejestracyjna wynosi 675 euro. Należy przeliczyć ją według średniego kursu złotego do euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu wnoszenia opłaty rejestracyjnej. ■

Dr Michał Kuliński

Masz pytanie do naszych ekspertów?
Chcesz uzyskać więcej informacji na wybrany temat?

Napisz do Redakcji!

e-mail: szewczyk@dashofer.pl

 Finanse

Wykroczenia związane z ustawą o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

Przepisy o wykroczeniach związanych z odpadami pojawiły się w kilku ustawach wydanych w latach 2004-2007. Pierwszą z nich była ustawa z dnia 30 lipca 2004 o międzynarodowym obrocie odpadami, która w rozdziale 7 „Przepisy karne” zawierała nie tylko znamiona przestępstwa bezprawnego wywozu odpadów za granicę (art. 19), lecz także znamiona wykroczeń w art. 21.

Ustawa ta została uchylona i zastąpiona ustawą z dnia 29 czerwca 2007 o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów. Ta ostatnia nie zawiera już przepisów o przestępstwach (regulacje dotyczące przestępstw

związanych z międzynarodowym przemieszczaniem odpadów zostały przeniesione do Kodeksu karnego), ale nadal zawiera przepisy o wykroczeniach. Przewidziane w jej art. 31 wykroczenia popełnia:

- 1) kto wbrew obowiązkowi nie wykonuje decyzji nakazującej odesłanie odpadów, przywiezionych na teren kraju, do kraju wysyłki lub określającej sposób zagospodarowania tych odpadów na terytorium kraju (art. 31 ust. 1) – to wykroczenie jest zagrożone karą aresztu od 5 do 30 dni albo grzywny od 20 zł do 5000 zł;
- 2) osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna uczestnicząca w międzynarodowym przemiesz-

czaniu odpadów, która wbrew obowiązkowi nie przedkłada uprawnionym organom lub osobom dokumentów lub informacji wymaganych w międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (art. 31 ust. 2) – to wykroczenie jest zagrożone wyłącznie karą grzywny od 20 zł do 5000 zł.

Sformułowanie art. 31 ust. 2 zdaje się sugerować, że jednostka organizacyjna może odpowiadać za wykroczenie. Tak oczywiście nie jest, za wykroczenie może odpowiadać tylko osoba fizyczna, w tym drugim wariancie ta, która działając w imieniu jednostki organizacyjnej nie przedkłada odnośnych dokumentów lub informacji. ■

Redakcja

 Finanse

Wykroczenia związane z ustawą o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

Rozdział 8 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji zatytułowany „Przepisy karne” składa się z dziesięciu artykułów, spośród których dziewięć (art. 44-52) typizuje wykroczenia a ostatni dziesiąty (art. 53) poddaje orzekanie w sprawach o te wykroczenia regulacjom Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Wykroczenia przewidziane w tej ustawie można usystematyzować w sposób następujący:

- I. Wykroczenia związane z produkcją, importem lub wewnątrzwspólnotowym nabyciem pojazdów:
  - 1) niezapewnienie właściwego oznaczenia przedmiotów wyposażenia lub części pojazdu – art. 45 w takim zakresie,

w jakim stosuje się do producenta, importera lub dokonującego wspólnotowego nabycia,

- 2) nieudostępnianie wprowadzającemu pojazd lub przedsiębiorcy informacji dotyczących sposobu demontażu, magazynowania lub testowania przedmiotów wyposażenia lub części pojazdu, które mogą być przeznaczone do ponownego użycia – art. 46 pkt 2,
  - 3) niezłożenie zawiadomienia o podjęciu działalności w zakresie produkcji, importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia albo złożenie zawiadomienia zawierającego fałszywe dane – art. 47.
- II. Wykroczenia wprowadzającego pojazdy:
    - 1) niezapewnienie właściwego oznaczenia przedmiotów wyposażenia lub części pojazdu

– art. 45 w takim zakresie, w jakim stosuje się do wprowadzającego pojazdy,

- 2) nieprzekazywanie przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu informacji dotyczących sposobu demontażu nowego typu pojazdu – art. 46 pkt 1.
- III. Wykroczenie wprowadzenia do obrotu materiałów, przedmiotów wyposażenia lub części pojazdów zawierających ołów, rtęć, kadm lub sześciowartościowy chrom w ilościach przekraczających dopuszczone przepisami wykonawczymi – art. 44.
  - IV. Wykroczenia związane z przekazywaniem pojazdu wycofanego z eksploatacji do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub punkt zbierania pojazdów:

- A. Wykroczenie właściciela pojazdu polegające na nieprzekazaniu takiego pojazdu jednemu z przedsiębiorców – art. 48
- B. Wykroczenia przedsiębiorcy polegające na:
- 1) nieprzyjęciu pojazdu wycofanego z eksploatacji:
    - a) do stacji demontażu – art. 49 ust. 1,
    - b) do punktu zbierania pojazdów – art. 49 ust. 2;
  - 2) niewydanie właścicielowi lub nieprzekazanie organowi rejestrującemu:
    - a) zaświadczenia o demontażu pojazdu – art. 51 ust. 1,
    - b) zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu – art. 51 ust. 2.
- V. Wykroczenia związane z demontażem pojazdu:
- 1) nieskładanie rocznych sprawozdań lub składanie sprawozdań nierzetelnych przez przedsiębiorcę prowadzącego stację demontażu – art. 52;
  - 2) dokonywanie poza stacją demontażu następujących czynności:
    - a) usuwanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji elementów lub substancji niebezpiecznych, w tym płynów – art. 50 pkt 1,
    - b) wymontowywanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji przedmiotów wyposażenia lub części nadających się do ponownego użycia – art. 50 pkt 2,
    - c) wymontowywanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji elementów nadających się do odzysku lub recyklingu – art. 50 pkt 3.
- Jeżeli podmiotem wykroczenia jest przedsiębiorca będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną bez osobowości prawnej, to za wykroczenie odpowiada ta osoba fizyczna, która w imieniu przedsiębiorcy podejmuje działania opisane w dyspozycji przepisów o wykroczeniach.
- Wszystkie wykroczenia z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji są zagrożone wyłącznie grzywną od 20 do 5000 zł. ■

Redakcja

Finanse

Wykroczenia związane z ustawą o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym zawiera rozdział 11 zatytułowany „Przepisy karne i kary pieniężne”.

Rozdział składa się z jedenastu artykułów, spośród których:

- dziewięć (art. 70-78) typizuje wykroczenia;
- dziesiąty (art. 79) poddaje orzekanie w sprawach o te wykroczenia regulacjom Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia;
- jedenasty (art. 80) reguluje wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych.

Przewidziane w ustawie wykroczenia można – biorąc za kryteria podziału sprawcę wykroczenia oraz kolejność postępowania ze sprzętem, najpierw pełnowartościowym, następnie użytym – usystematyzować w sposób następujący:

I. Wykroczenia prowadzącego działalność w zakresie wprowadzania sprzętu – art. 72 przewidujący

siedem typów takich wykroczeń:

- 1) nieumieszczanie numeru rejestrowego na fakturze;
- 2) niedołączanie wymaganych informacji do sprzętu dla gospodarstw domowych;
- 3) niewłaściwe oznakowanie;
- 4) nieskładanie lub nierzetelne składanie wymaganych sprawozdań;
- 5) nieprzekazywanie wymaganych informacji zakładowi przetwarzania;
- 6) niezorganizowanie lub niesfinansowanie odbierania, przetwarzania, odzysku lub unieszkodliwiania użytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych;
- 7) nieskładanie lub nierzetelne składanie sprawozdań z tych operacji.

II. Wykroczenia prowadzącego sprzedaż sprzętu – art. 76 przewidujący pięć typów takich wykroczeń:

- 1) nieumieszczanie w punktach sprzedaży informacji

o punktach zbierania użytego sprzętu;

- 2) sprzedawanie sprzętu bez wymaganych informacji lub niewłaściwie oznakowanego;
  - 3) nieprzyjmowanie użytego sprzętu przy sprzedaży nowego bądź odpłatne przyjmowanie użytego sprzętu;
  - 4) nieprzekazywanie użytego sprzętu sprzedawcy hurtowemu;
  - 5) nieprzekazywanie użytego sprzętu zakładowi przetwarzania.
- III. Wykroczenia użytkowników sprzętu, którymi są:
- 1) nieoddawanie sprzętu użytego w gospodarstwie domowym zbierającemu użyty sprzęt – art. 73;
  - 2) umieszczenie użytego sprzętu łącznie z innymi odpadami – art. 74.
- IV. Wykroczenia prowadzącego działalność w zakresie zbierania użytego sprzętu – art. 75 przewidujący trzy typy takich wykroczeń:

- 1) nieprowadzenie selektywnego zbierania zużytego sprzętu;
  - 2) nieprzyjmowanie sprzętu zużytego w gospodarstwach domowych bądź odpłatne przyjmowanie zużytego sprzętu;
  - 3) nieskładanie bądź nierzetelne składanie sprawozdań o masie zebranego i przekazanego zużytego sprzętu.
- V. Wykroczenia prowadzącego zakład przetwarzania – art. 77 przewidujący cztery typy takich wykroczeń:
- 1) nieusuwanie składników niebezpiecznych, materiałów lub części składowych, które zgodnie z przepisami mają być usunięte;
  - 2) nieprzekazywanie odpadów powstałych w wyniku przetwarzania zużytego sprzętu prowadzącemu działalność w zakresie recyklingu, innego niż recykling odzysku lub unieszkodliwiania odpadów;
  - 3) nieprzekazywanie zaświadczeń o zużytych sprzęcie bądź

- sporządzenia zaświadczeń nierzetelnych;
- 4) nieskładanie sprawozdań o masie przyjętego sprzętu i masie powstałych odpadów bądź nierzetelne składanie takich sprawozdań.

Z tymi wykroczeniami koresponduje wykroczenie z art. 70 polegające na przeprowadzaniu demontażu zużytego sprzętu poza zakładem przetwarzania.

- VI. Wykroczenia prowadzącego działalność w zakresie recyklingu lub odzysku innego niż recykling – art. 78 przewidujący trzy typy takich wykroczeń:

- 1) nieprzekazywanie zaświadczenia potwierdzającego recykling bądź sporządzenie nierzetelnego zaświadczenia;
- 2) nieprzekazywanie zaświadczenia potwierdzającego odzysk inny niż recykling bądź sporządzenie nierzetelnego zaświadczenia;
- 3) nieskładanie sprawozdań o recyklingu lub odzysku innym niż recykling bądź złożenie nierzetelnego sprawozdania.

Niejako obok tego podziału pozostaje wykroczenie z art. 71, który jest przepisem sankcyjnym względem obowiązków ciążących na różnych podmiotach zainteresowanych podjęciem działalności podlegającej ustawie (wprowadzanie sprzętu, zbieranie, przetwarzanie, recykling lub inny odzysk). Obowiązki te polegają na złożeniu rzetelnych wniosków o wpis do rejestru, o zmianę wpisu do rejestru bądź o wykreślenie z rejestru. Jeżeli obowiązek złożenia takiego wniosku jest określony w przepisach, to nie złożenie wniosku bądź złożenie wniosku nierzetelnego wyczerpuje znamiona wykroczenia z art. 71 ustawy.

Cechą charakterystyczną typizacji wykroczeń z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym jest to, że w każdym opisie wykroczenia znajduje się wyraźne wskazanie na to, jaki materialny przepis ustawy narusza zachowanie uznane za wykroczenie. Wszystkie wykroczenia z tej ustawy są zagrożone tylko grzywną od 20 do 5000 zł. ■

Redakcja

Finanse

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

W celu stymulacji i egzekwowania oraz koordynacji działań gmin i przedsiębiorstw wodociągów i kanalizacji w zakresie rozbudowy, budowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych ustawa Prawo wodne zobowiązuje Ministra Środowiska do sporządzenia i okresowej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), którego integralną część stanowi wykaz aglomeracji (art. 43 ust. 3 i 3a ustawy Prawo wodne) zawiera także:

- wykaz niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych,
- zakres rzeczowo-finansowy tych przedsięwzięć,
- terminy zakończenia.

Instrumentami ekonomicznymi i finansowymi stymulującymi realizację KPOŚK są środki pomocowe Unii Europejskiej oraz pożyczki i dotacje funduszy ekologicznych.

Ministerstwo Środowiska i Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej odpowiedzialne w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej za wdrożenie zapisów Traktatu Akcesyjnego

dotyczących dyrektywy 91/271/EWG pełnią w stosunku do gmin funkcje koordynacyjne, stymulujące oraz egzekwujące. Posługują się w tym celu między innymi ww. funduszami.

Istotnym także stymulatorem w realizacji zobowiązań zapisanych dla aglomeracji – gmin, które utworzyły aglomerację – są opłaty za szczególne korzystanie ze środowiska wodnego w zakresie odprowadzania ścieków.

Zgodnie z art. 292 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150) podmiot odprowadzający ścieki do

środowiska wodnego ponosi podwyższone o 500% opłaty za wprowadzanie ścieków do wód w przypadku braku pozwolenia wodno-prawnego.

Przepisy prawne – art. 316–321 ww. ustawy stwarzają podstawy do odraczania przez Marszałków województw podwyższonych opłat za korzystanie z wód, nałożonych na gminy, lub przedsiębiorstwa realizujące w imieniu gmin ich zadania własne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, jeżeli są realizowane terminowo przez te podmioty gospodarcze przedsięwzięcia ochrony wód – oczyszczalnie ścieków – ujęte w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (art. 317 pkt. 1a). Podwyższone opłaty (wraz z odsetkami) muszą zostać uiszczone jeżeli przedsięwzięcie będące podstawą odroczenia płatności nie zostanie zrealizowane w terminie (art. 320 ww. ustawy).

Z własnej inicjatywy, w celu stymulacji i egzekwowania oraz koordynacji działań gmin, na terenie których położone są aglomeracje < 2000 RLM i zakładów przemysłowych Ministerstwo Ochrony Środowiska przygotowało programy:

- Program wyposażenia w oczyszczalnie ścieków aglomeracji poniżej 2000 RLM posiadających w dniu przystąpienia Polski systemy kanalizacji sanitarnej.
- Program wyposażenia zakładów przemysłu rolno-spożywczego o wielkości 4000 RLM, odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód, w urzędzenia zapewniające wymagane przez polskie prawo standardy ochrony wód.

Ministerstwo Środowiska i Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej odpowiedzialne w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej za wdrożenie zapisów Traktatu Akcesyjnego dotyczących dyrektywy 91/271/EWG pełnią w realizacji wszystkich trzech

programów funkcje koordynacyjne, stymulujące i egzekwujące. Największe znaczenie wśród nich ma – posiadający umocowanie ustawowe i generujące największe koszty realizacji oraz dotyczący największej liczby podmiotów, Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Program oczyszczania ścieków komunalnych

W dniu 16 grudnia 2003 r. Rząd RP zatwierdził przedłożony przez Ministra Środowiska i opracowany w myśl art. 43 ustawy Prawo wodne **Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych** (KPOŚK) jako instrument koordynujący działania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych w Polsce w celu wypełnienia zobowiązań przyjętych w Traktacie Akcesyjnym oraz postanowień dyrektywy 91/271/EWG. Program ten określa wykaz aglomeracji o RLM¹ większej od 2 000 wraz z jednoczesnym wykazem niezbędnych przedsięwzięć, jakie należy zrealizować w tych aglomeracjach w zakresie budowy, rozbudowy i/lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych oraz budowy i modernizacji zbiorczych systemów kanalizacyjnych w terminie do końca 2015 r. Realizacja całego Programu podzielona została na cztery horyzonty czasowe, tj. lata: 2003–2005, 2006–2010, 2011–2013 oraz 2014–2015.

Przeprowadzona w 2005 r. aktualizacja KPOŚK i zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 7 czerwca 2005 r. obejmuje 1577 aglomeracje w tym:

- 76 aglomeracji > 100 000 RLM,
- 383 aglomeracji 15 000÷100 000 RLM,
- 1118 aglomeracji 2 000÷15 000 RLM.

Koszt tego Programu wg aktualizacji z 2005 r. wynosi 42,6 mld zł.

Program wyposażenia aglomeracji w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacyjne

Drugim programem będącym instrumentem porządkującym zobowiązania w zakresie realizacji dyrektywy Rady 91/271/EWG jest **Program wyposażenia aglomeracji poniżej 2000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji sanitarnej**. Stanowi on uzupełnienie do *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych*. Program ten zawiera wykaz aglomeracji o RLM poniżej 2000 na terenie, których istniała w 2004 r. sieć kanalizacji zbiorczej i które powinny być wyposażone w oczyszczalnie zapewniające odpowiednie (pełne biologiczne lub równoważne) oczyszczanie ścieków w terminie do końca 2015 r. Program ten obejmuje 379 aglomeracji a koszt jego realizacji wynosi 0,82 mld zł.

Charakteryzując oba programy w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków z aglomeracji wg ich stanu na koniec 2005 r. stwierdzić należy, że obejmują one 2008 aglomeracji zamieszkałych przez 32 mln mieszkańców tj. 84% ludności Polski, w tym 100% ludności miast i 60% ludności wiejskiej. Liczba wyznaczonych aglomeracji, w których rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej objęte jest krajowymi programami oczyszczania ścieków, jest istotnie mniejsza od liczby gmin w Polsce. Na ogólną liczbę 2478 gmin wyznaczono jak wskazano wyżej 2008 aglomeracji, w tym ponad 300 położonych jest na obszarze kilku gmin, a także w blisko 100 gminach wyznaczono po kilka aglomeracji.

Program wyposażenia zakładów przemysłu rolno-spożywczego

Trzeci z programów: „**Program wyposażenia zakładów przemysłu**

rolno-spożywczego o wielkości 4000 RLM, odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód, w urzędzenia zapewniające wymagane przez polskie prawo standardy ochrony wód” obejmuje 114 zakładów różnych branż przemysłu rolno-spożywczego generujących ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych ok. 3 mln RLM.

Ze względu na rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej w większości zakładów niezbędne nakłady na jej uporządkowanie oszacowano na ok. 0,150 mld zł.

Przeprowadzona w 2007 r. ocena realizacji KPOŚK na podstawie sprawozdań wojewodów za 2006 r. wykazała, że:

- wymagania dyrektywy 91/271 EWG w zakresie usuwania zanieczyszczeń biodegradowalnych spełnione są w 883 aglomeracjach,
- redukcję ładunku zanieczyszczeń szacuje się na poziomie 69,3%.

Wielkości powyższe wskazują na spełnienie w 2006 r. wymagań Traktatu Akcesyjnego pod względem liczby aglomeracji i roczne opóźnienie w przypadku redukcji ładunku zanieczyszczeń biodegradowalnych.

Potrzeba kolejnej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych wynika z awansowania prac prowadzonych w gminach i urzędach wojewódzkich w celu wykonania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji.

Dodatkowym stymulatorem realizacji tego rozporządzenia jest kryterium warunkujące ubieganie się przez gminy o dofinansowanie wyposażenia aglomeracji w system kanalizacyjny i oczyszczalnie ścieków: umieszczenie w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych gminy, w której znajduje się zidentyfikowana aglo-

meracja lub gmin, jeżeli aglomeracja znajduje się w kilku gminach.

Kryterium to ma zastosowanie w odniesieniu do:

- środków pomocowych Unii Europejskiej:
  - Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” w ramach Programu Spójności UE,
  - Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych,
  - Programu Operacyjnego Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego;
- krajowych funduszy ekologicznych:
  - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
  - Wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
  - EKOFUNDUSZU. ■

Krzysztof Choromański

Finanse

Wykroczenia związane z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Do grupy ustaw związanych z odpadami zalicza się także ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa ta kilkakrotnie nowelizowana, zawiera w art. 10 trzy typy wykroczeń.

Pierwszy typ ujęty w art. 10 ust. 1, potraktowany jako najpoważniejszy, gdyż zagrożony nie tylko grzywną, lecz i aresztem, polega na prowadzeniu bez wymaganego zezwolenia działalności określonej w art. 7, tj. działalności w zakresie:

- 1) odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 2) opróżniania zbiorników bezod-

płatych i transportu nieczystości ciekłych;

- 3) ochrony przed bezdomnymi zwierzętami;
- 4) prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebownisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

Znamiona wykroczenia z art. 10 ust. 1 ustawy wyczerpuje prowadzenie którejs z wskazanych rodzajów działalności:

- 1) bez wystąpienia o udzielenie zezwolenia;
- 2) mimo odmowy zezwolenia;
- 3) po upływie terminu ważności zezwolenia;

- 4) mimo cofnięcia zezwolenia.

Jeżeli zobowiązanym do uzyskania zezwolenia jest przedsiębiorca będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną, za wykroczenie z art. 10 ust. 1 odpowiada ta osoba fizyczna, która zobowiązana była do uzyskania zezwolenia. Jest to wykroczenie formalne, niezależne od jakichkolwiek skutków. Sam brak zezwolenia przesądza o jego istocie.

Drugim typem wykroczenia ujętym w art. 10 ust. 2 i zagrożonym tylko karą grzywny jest niewykonywanie obowiązków wymienionych w art. 5 ust. 1, tj.:

- 1) wyposażenia nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywania tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- 2) przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych;
- 3) zbierania powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie;
- 3a) gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych;
- 3b) pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi;
- 4) uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą do ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych;
- 5) realizacji innych obowiązków określonych w regulaminie.

Na podstawie art. 4 ustawy o czystości i porządku rada gminy jest zobowiązana, po zasięgnięciu opinii powiatowego inspektora sanitarnego, uchwalić regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Regulamin jest aktem prawa miejscowego, określającym szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
  - a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych, odpadów niebezpiecznych, odpadów wielkogabarytowych i odpadów z remontów,
  - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
  - c) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych urządzeń i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
  - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
  - b) liczby osób korzystających z tych urządzeń;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) maksymalnego poziomu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych

- do składowania na składowiskach odpadów;
- 5) innych wymagań wynikających z gminnego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Sprawcą wykroczenia z art. 10 ust. 2 jest przede wszystkim właściciel nieruchomości, gdyż do niego kierowane są obowiązki określone w art. 5 ust. 1. Jeżeli takim właścicielem jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna, za wykroczenie odpowiada ta osoba fizyczna, na której w strukturze osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej ciąży obowiązek utrzymania czystości i porządku, a gdyby takiej osoby nie wyznaczono – właściwy organ (prezes, dyrektor, kierownik itp.) osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej. Ale w świetle kolejnego ust. 2 art. 5 okazuje się, że nie tylko właściciel nieruchomości odpowiada za wykroczenie z art. 10 ust. 2. Jeżeli bowiem art. 5 ust. 2 stanowi, że wykonywanie obowiązków, o których mowa w ust. 1, na terenie budowy należy do kierownika budowy, to oczywiste jest, że kierownik budowy odpowiada za wykroczenie z art. 10 ust. 2.

Trzecim typem wykroczenia z nowego art. 10 ust. 2a jest niewykonywanie obowiązków określonych w regulaminie. Wykroczenie to zagrożone jest wyłącznie grzywną.

Ujęcie art. 10 ust. 2a jest najszersze z możliwych – wykroczeniem jest naruszenie każdego postanowienia regulaminu wydanego na podstawie

art. 4, jeżeli tylko treścią takiego postanowienia jest określenie obowiązku. Sprawcą wykroczenia może być każdy, do kogo obowiązek jest

kierowany. Wykroczenie z art. 10 ust. 2a ma charakter formalny, odpowiedzialność następuje bez względu na jakiegokolwiek skutki. ■

Redakcja

Pytania i odpowiedzi

 Jakie zmiany w zakresie finansowaniu dużych inwestycji środowiskowych przewiduje Ministerstwo Rozwoju Regionalnego?

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wystąpiło z propozycją przesunięcia progu dużych projektów dla inwestycji środowiskowych z 25 mln do 50 mln euro.

Zrealizowanie tego postulatu wymaga przede wszystkim decyzji ze strony Komisji Europejskiej oraz zgody państw członkowskich. Jak podaje Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, w wyniku dotychczasowych dyskusji i ustaleń wiele państw członkowskich poparło propozycję.

Zgodnie z art. 39 rozporządzenia 1083/2006/WE inwestycje finansowane ze środków unijnych podzielone są na dwa rodzaje: zwykłe oraz duże. Różnica pomiędzy projektami realizowanymi w ramach poszczególnych inwestycji wynika m.in. z procedury przyznawania środków finansowych. Realizacja dużych projektów inwestycyjnych, czyli przekraczających 50 mln euro, wymaga zgody Komisji Europejskiej. W przypadku inwestycji środowiskowych próg ten wynosi jednak 25 mln euro, czyli jest o połowę

niższy. Dla przedsiębiorców oraz jednostek samorządu terytorialnego realizujących duże inwestycje środowiskowe, których kwota nawet nieznacznie przekracza 25 mln euro, oznacza to wydłużenie okresu oczekiwania na przyznanie środków finansowych, ponieważ ostateczna decyzja należy do Komisji Europejskiej.

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego postuluje podniesienie progu dużych inwestycji środowiskowych, które nie wymagają zgody Komisji Europejskiej, z 25 do 50 mln euro. Wymaga to wprowadzenia zmian we wspomnianym już rozporządzeniu 1083/2006/WE, a więc uruchomienia wspólnotowego procesu decyzyjnego, w którym inicjatywę ustawodawczą posiada Komisja Europejska.

Ministerstwo szacuje, że zmiany mogłyby wejść w życie do końca tego roku. Proces decyzyjny w sprawie nowelizacji dotyczącej dużych inwestycji ekologicznych zostanie uruchomiony po stworzeniu projektu

zmian rozporządzenia. Gdyby taki projekt powstał do końca czerwca, mógłby zostać przedstawiony państwu członkowskim podczas posiedzenia Rady Unii Europejskiej w lipcu tego roku.

Podniesienie progu dla dużych inwestycji środowiskowych usprawniłoby procedurę ubiegania się o środki finansowe z funduszy unijnych, np. w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Zmiany mogłyby ułatwić realizację inwestycji komunalnych, których koszty obejmują kwotę od 25 do 50 mln euro. Wówczas do grupy inwestycji niewymagających zgody Komisji Europejskiej na realizację mogłyby zostać zaliczone takie projekty jak budowa spalarni odpadów, zakładów przetwarzania odpadów, oczyszczalni ścieków czy też przyjaznej środowisku infrastruktury energetycznej, np. zakładów produkujących energię z biomasy, pod warunkiem spełnienia kryterium kosztów. ■

Redakcja

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., ul. Senatorska 12, 00-082 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 01 ~ 05, 559 36 54, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Agnieszka Szewczyk, szewczyk@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: wersja drukowana: kwartalna 76 zł (+ koszt wysyłki), roczna 273,60 zł (10% taniej + koszt wysyłki).

wersja online: kwartalna 65 zł + 22% VAT, roczna 231,40 zł (10% taniej) + 22% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2008 Dashofer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.